

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 40/10, 06/13 i 70/17) i člana 138 stav 3 Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list CG“, broj 72/19), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici od 14. decembra 2020. godine, donio je

ODLUKU
O METODOLOGIJI ZA PROCJENU VRIJEDNOSTI IMOVINE KREDITNE
INSTITUCIJE U SANACIJI NAKON PRENOSA DIJELA PRAVA, IMOVINE I
OBAVEZA ILI NAKON PRIMJENE INSTRUMENTA INTERNE SANACIJE

Predmet

Član 1

Ovom odlukom utvrđuje se metodologija za procjenu vrijednosti imovine kreditne institucije u sanaciji nakon sprovođenja prenosa dijela prava, imovine i obaveza ili nakon primjene instrumenta interne sanacije.

Procjena vrijednosti imovine

Član 2

(1) Nezavisni procjenjivač vrši procjenu vrijednosti imovine kreditne institucije u sanaciji nakon prenosa dijela prava, imovine i obaveza ili nakon primjene instrumenta interne sanacije, u cilju utvrđivanja razlike između efekata koje je na akcionare i povjerioce kreditne institucije imala sanacija kreditne institucije i efekata koje bi imao stečajni postupak nad tom kreditnom institucijom da je pokrenut u vrijeme kad je donešeno rješenje o pokretanju postupka sanacije.

(2) Za potrebe utvrđivanja tretmana akcionara i povjerilaca u slučaju da je nad kreditnom institucijom pokrenut stečajni postupak, procjena se zasniva samo na informacijama o činjenicama i okolnostima koje su postojale i koje su se mogle razumno pretpostaviti da su mogle biti poznate na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, a koje bi, da su bile poznate nezavisnom procjenjivaču, uticale na vrednovanje imovine i obaveza kreditne institucije na taj datum.

(3) U smislu ove odluke, datumom donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije smatra se datum kada je Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) donijela rješenje o pokretanju postupka sanacije kreditne institucije.

(4) Za potrebe utvrđivanja stvarnog tretmana akcionara i povjerilaca u postupku sanacije, nezavisni procjenjivač koristi dostupne informacije u vezi sa činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum ili datume kada akcionari i povjerioci primaju naknadu.

(5) Referentnim datumom procjene smatra se datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije.

(6) Ako nezavisni procjenjivač smatra da je uticaj diskontovanja prihoda zanemarljiv, nediskontovani prihodi na dan sprovođenja mjere sanacije mogu se direktno upoređivati sa diskontovanim iznosom hipotetičke dobiti koju bi akcionari i povjerioci dobili da je nad kreditnom institucijom otvoren stečajni postupak na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije.

Popis imovine i potraživanja

Član 3

(1) Nezavisni procjenjivač je dužan da izvrši popis cjelokupne identifikovane i potencijalne imovine u vlasništvu kreditne institucije, uključujući i imovinu za koju je dokazano postojanje novčanih tokova ili se može opravdano očekivati da takvi novčani tokovi postoje.

(2) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi nezavisnom procjenjivaču spisak svih potraživanja i potencijalnih potraživanja prema kreditnoj instituciji, u kojem su sva potraživanja i potencijalna potraživanja klasifikovana prema redosljedu njihovih prioriteta u stečajnom postupku.

(3) Nezavisni procjenjivač ima pravo da zaključi aranžmane kojima obezbjeđuje specijalističke savjete ili ekspertize u pogledu usklađenosti rangiranja potraživanja sa zakonom kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija.

(4) Nezavisni procjenjivač je dužan da odvojeno identifikuje založenu imovinu i potraživanja obezbijeđena tom imovinom.

Utvrđivanje razlike u tretmanu akcionara i povjerilaca

Član 4

U cilju utvrđivanja da li postoji razlika iz člana 2 stav 1 ove odluke, nezavisni procjenjivač procjenjuje:

- 1) način na koji bi se postupalo sa akcionarima i povjeriocima u odnosu na koje su izvršene mjere sanacije ili na koje je primijenjen odgovarajući sistem zaštite depozita, da je nad kreditnom institucijom otvoren stečajni postupak na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, ne uzimajući u obzir moguće pružanje vanredne javne finansijske podrške;
- 2) vrijednost restrukturiranih potraživanja nakon primjene instrumenta interne sanacije ili drugih sanacionih ovlašćenja i instrumenata za sanaciju ili vrijednost drugog primanja koje su akcionari i povjerioci primili na datum kada su dobili naknadu, diskontovana na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, ako se to smatra potrebnim da bi se omogućilo pravično upoređivanje sa postupanjem iz tačke 1 ovog člana;

- 3) da li rezultat postupanja iz tačke 1 ovog člana premašuje rezultat vrijednosti iz tačke 2 ovog člana za svakog povjerioca u skladu sa redoslijedom prioriteta u stečajnom postupku utvrđenom u skladu sa članom 3 ove odluke.

Utvrđivanje tretmana akcionara i povjerilaca u stečajnom postupku

Član 5

(1) Metodologija za sprovođenje procjene u skladu sa članom 4 tačka 1 ove odluke treba da bude ograničena na utvrđivanje diskontovanog iznosa očekivanih novčanih tokova u okviru stečajnog postupka.

(2) Očekivani novčani tokovi diskontuju se po stopi ili stopama koje odražavaju, po potrebi, vremenski period povezan sa očekivanim novčanim tokovima, preovlađujuće okolnosti na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, bezrizične kamatne stope, premije za rizik za slične finansijske instrumente koje emituju slične kreditne institucije, tržišne uslove ili diskontne stope koje primjenjuju potencijalni sticaoci i druge relevantne karakteristike elementa ili elemenata koji se vrednuju (u daljem tekstu: relevantna diskontna stopa).

(3) Relevantna diskontna stopa se ne primjenjuje ako su stope relevantne za potrebe procjene vrijednosti utvrđene zakonom ili drugim propisom.

(4) Nezavisni procjenjivač, pri određivanju diskontovanog iznosa očekivanih novčanih tokova u okviru stečajnog postupka, uzima u obzir sljedeće:

- 1) primjenljive propise i praksu u oblasti stečaja, koji mogu uticati na činioce kao što su očekivani period otuđenja ili stopa naplate;
- 2) razumno predvidljive troškove administracije, transakcija, održavanja, otuđenja i druge troškove koje bi mogao snositi stečajni upravnik, kao i troškove finansiranja;
- 3) informacije o nedavnim stečajnim postupcima sličnih subjekata, ako su dostupne i relevantne.

(5) Za imovinu kojom se trguje na aktivnom tržištu, nezavisni procjenjivač treba da koristi tržišne cijene, osim ako posebne okolnosti otežavaju utrživost te imovine, kao što su koncentracija, zasićenost i dubina tržišta.

(6) Za imovinu kojom se ne trguje na aktivnom tržištu, nezavisni procjenjivač uzima u obzir niz faktora prilikom određivanja iznosa i vremena očekivanih novčanih tokova, uključujući:

- 1) cijene ostvarene na aktivnim tržištima na kojima se trguje sličnom imovinom;
- 2) cijene ostvarene u stečajnom postupku ili drugim transakcijama u kriznoj situaciji koje uključuju imovinu slične vrste i stanja;
- 3) cijene ostvarene u transakcijama koje uključuju prodaju akcija, imovine ili obaveza kreditne institucije ili prenos na prelaznu kreditnu instituciju ili društvo za upravljanje imovinom u slučajevima sanacije sličnih kreditnih institucija;

- 4) vjerojatnoću da imovina generiše neto novčani prilik u stečajnom postupku;
- 5) očekivane tržišne uslove u datom periodu otuđenja, uključujući dubinu tržišta i sposobnost tržišta za razmjenu relevantnog obima imovine u tom periodu; i
- 6) činjenicu da dužina određenog perioda otuđenja odražava implikacije zakona kojim se uređuje stečajni postupak nad kreditnim institucijama, uključujući očekivano trajanje postupka unovčavanja imovine ili karakteristike relevantne imovine.

(7) Nezavisni procjenjivač je dužan da razmotri da li je finansijsko stanje kreditne institucije moglo uticati na očekivane novčane tokove, uključujući ograničenja mogućnosti stečajnog upravnika da pregovara o uslovima sa potencijalnim kupcima.

(8) Hipotetički prihodi utvrđeni procjenom vrijednosti raspoređuju se na akcionare i povjerioci u skladu sa redoslijedom njihovog prioriteta utvrđenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečajni postupak nad kreditnim institucijama.

(9) Nezavisni procjenjivač, u cilju utvrđivanja neobezbijedenog iznosa potraživanja po derivatima u slučaju stečaja, primjenjuje metodologije utvrđene propisom Centralne banke kojim se utvrđuje iznos obaveza kreditne institucije u sanaciji koje proizilaze iz derivata, u mjeri u kojoj je to u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečajni postupak nad kreditnim institucijama.

Utvrđivanje stvarnog tretmana akcionara i povjerilaca u sanaciji

Član 6

(1) Nezavisni procjenjivač identifikuje sva nepodmirena potraživanja nakon smanjenja ili konverzije kapitalnih instrumenata i primjene bilo kojih aktivnosti sanacije i raspoređuje ta potraživanja na pravna i fizička lica koja su bili akcionari i povjerioci kreditne institucije na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako pravna i fizička lica, koja su bila akcionari i povjerioci kreditne institucije na dan donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, u toku postupka sanacije prime novčanu naknadu kao rezultat sanacije, nezavisni procjenjivač određuje njihov stvarni tretman u skladu sa st. 3, 4 i 5 ovog člana.

(3) Ako pravna i fizička lica, koja su bila akcionari i povjerioci kreditne institucije na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, primaju naknadu u vidu vlasničkog kapitala kao rezultat sanacije, nezavisni procjenjivač utvrđuje njihov stvarni tretman davanjem procjene ukupne vrijednosti akcija prenijetih ili emitovanih kao naknade vlasnicima konvertovanih instrumenata kapitala ili povjeriocima u internoj sanaciji, pri čemu se ta procjena može zasnivati na tržišnoj cijeni procijenjenoj na osnovu opšteprihvaćenih metodologija procjene.

(4) Ako pravna i fizička lica, koja su bila akcionari i povjerioci kreditne institucije na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, primaju naknadu u vidu dužničkih instrumenata kao rezultat sanacije, nezavisni procjenjivač utvrđuje stvarni tretman uzimajući u obzir faktore kao što su promjene u ugovornim novčanim tokovima kao rezultat smanjenja ili konverzije, ili primjene drugih mjera sanacije, kao i relevantnu diskontnu stopu.

(5) Za bilo koje nepodmireno potraživanje nezavisni procjenjivač može uzeti u obzir cijene ostvarene na aktivnim tržištima za iste ili slične instrumente koje su emitovale kreditne institucije u sanaciji ili druga slična lica, ako su te cijene dostupne, kao i kombinaciju tih cijena sa faktorima iz st. 3 i 4 ovog člana.

Izveštaj o procjeni

Član 7

Nezavisni procjenjivač je dužan da pripremi izvještaj Centralnoj banci o procjeni imovine kreditne institucije, koji sadrži najmanje sljedeće elemente:

- 1) rezime procjene, uključujući prikaz raspona procjene vrijednosti, kao i razloge zbog kojih nije bilo moguće precizno utvrditi iznos već je u procjeni utvrđen navedeni raspon;
- 2) objašnjenje primijenjenih ključnih metodologija i pretpostavki, kao i mjere u kojoj njihov izbor utiče na procjenu;
- 3) objašnjenje, ako je to moguće, razloga zbog kojih se procjena razlikuje od ostalih relevantnih procjena, uključujući i procjene sprovedene prije preduzimanja mjera sanacije.

Stupanje na snagu

Član 8

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana početka primjene Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list CG“, broj 72/19).

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

O.br.0101-7418-2/2020
Podgorica, 14.12.2020.god.

**PREDSJEDAVAJUĆI
G U V E R N E R,
dr Radoje Žugić, s.r.**